

Asia: VN/35970/2023

Lausuntopyyntö imeväisten ja pikkulasten ruokintaa koskevasta sosiaali- ja terveys-ministeriön asetuksesta

Tarkentavat kysymykset

1. Onko tiedotusaineistolta vaadttu sisältö selkeästi kuvattu?

Kyllä

Jos ei, voitte esittää ehdotukset sisällön kuvaamisesta.

-

2. Pidättekö luonnoksessa esitettyä siirtymäaika riittävänä?

Kyllä

Voitte halutessanne esittää siirtymäaikaan liittyvät näkökohtanne.

-

3. Voitte halutessanne esittää muita näkökohtia asetuksesta.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lausunto

24.5.2024

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Imeväisten ja pikkulasten ruokintaa koskeva sosiaali- ja terveysministeriön asetuseräluonnos

Lausunnolla olevalla asetuksella on tarkoitus päivittää nykyinen sosiaali- ja terveysministeriön asetus 267/2010 imeväisen ja pikkulapsen ruokintaa koskevasta tiedotusaineistosta antamalla asiasta uusi asetus. Uuden asetuksen laadinnassa on huomioitu vuonna 2021 voimaan tullut elintarvikelaki (297/2021) sekä sen antamisen jälkeen tulleet muutokset EU-säädöksissä. Uudesta asetuksesta on poistettu päällekkäisyydet ja ristiriitaisuudet nykyisten EU asetusten kanssa, minkä lisäksi asetuksen

sisältöä on tarkennettu. Imeväisten kaupallisen tiedotusaineiston ennakko hyväksymiskäytäntöä jatkettaisiin ja seurannan helpottamiseksi asetuksessa edellytettäisiin, että THL julkaisee jatkossa listan hyväksytyistä aineistoista.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) pitää asetuksen päivittämistä tarpeellisenä ja perusteltuna. MLL korostaa julkisen vallan velvoitetta edistää imetystä ja muuta lasten terveellistä ravitsemusta. Tässä asianmukainen tietoaaineisto ja neuvonta ovat keskeisessä roolissa.

Imeväisten ja pikkulapsen ruokintaa koskevan tiedotusaineiston tulee olla EU:n asetuksen (2016/127, artikla 11 Imeväisten ja pikkulasten ravitsemisesta annettavia tietoja koskevat vaatimukset) mukaista ja antaa objektiivista ja yhdenmukaista tietoa imeväisten ja pikkulasten ravitsemisesta. WHO:n kansainvälinen äidinmaidonkorvikkeen markkinointia koskevan koodin mukaan jäsenvaltioiden tulee toimia niin, että edistetään imetystä ja valvotaan äidinmaidonkorvikkeiden käyttöä.

MLL muistuttaa myös YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 24 artiklan mukaisista velvoitteista, jotka olisi hyvä kirjata asetuksen valmisteluaineistoihin. 24 artiklan mukaan lapsella on oikeus nauttia parhaasta mahdollisesta terveydentilasta ja terveyspalveluista. Tämän oikeuden täysimääräiseen toteuttamisen varmistamiseksi 24 artiklan 2 kappaleen e-kohdan mukaan sopimusvaltion tulee varmistaa, että vanhemmat saavat tietoa ja opetusta ja että heitä tuetaan käyttämään saamiaan perustietoja lapsen terveydestä ja ravinnosta sekä rintaruokinnan eduista.

YK:n lapsen oikeuksien komitea on antanut yleiskommentin nro 15 (2013) lapsen oikeudesta nauttia parhaasta mahdollisesta terveydentilasta (24 artikla). Yleiskommentissaan komitea toteaa, että valtion tulee kiinnittää erityishuomiota rintaruokintakäytäntöjen täysimääräiseen suojeluun ja edistämiseen (yleiskommentin kappale 35). Tämä edellyttää imetyksen edistämistä koskevia toimia ja valtion velvollisuutta sisällyttää lapsen oikeutta terveyteen koskevat kansainvälisesti hyväksytyt standardit (kuten imetystä ja sen suojelua ja edistämistä koskevat) kansallisiin lakeihinsa ja pantava ne täytäntöön (ks. kappale 44). Valtion velvollisuuksiin kuuluu lasten terveyteen liittyvien tietojen jakaminen ja näiden tietojen käytön tukeminen (kappale 58).

YK:n lapsen oikeuksien komitea antoi kesäkuussa 2023 uudet suositukset Suomelle koskien lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanoa. Komitea suositti Suomen valtiolle, että se tiedottaa perheille rintaruokinnan tärkeydestä ja seuraa äidinmaidonkorvikkeiden kansainvälisen markkinointikoodin täytäntöönpanoa (kappale 31 c-kohta).

Lopuksi MLL haluaa korostaa äitiys- ja lastenneuvoloiden merkitystä imetyksen suojelussa ja edistämisessä. Hallitusohjelmaan sisältyvät ehkäisevään terveydenhuoltoon kohdistetut leikkaukset heikentävät neuvoloiden mahdollisuuksia tukea imetystä. MLL muistuttaa myös, että Suomen tulisi

ratifioida Maailman työjärjestön ILO:n äitiyssuojelua koskeva yleissopimus (nro 183). Sopimuksen yhtenä tarkoituksena on suojella ja edistää imetystä.

Helsingissä 24.5.2024

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

Milla Kalliomaa

pääsihteeri

Esa Iivonen

vaikuttamistyön johtaja

Iivonen Esa
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry